

چهل و یکمین جشنواره فیلم فجر

حضور موفق فیلمسازان زن

امسال دو زن کارگردان در جشنواره فیلم فجر حضور داشتند و هر دو کارگردان حضوری موفق را تجربه کردند. لیلی عاج با فیلم «سرهنگ ثریا» به جشنواره آمد و در همان روزهای اول توانست نظر مثبت مخاطبان و منتقدان را کسب کند. «سرهنگ ثریا» اولین فیلم سینمایی عاج بود و قبل از اکران این فیلم در جشنواره کسی اطلاع دقیقی از کیفیت فنی و محتوایی فیلم نداشت.

عاج قبل از ورود به سینما در تئاتر کار کرده بود و برای علاقه‌مندان تئاتر چهره‌های شناخته شده‌تر به حساب می‌آمد. او از سال ۱۳۹۵ کارش را به طور جدی در تئاتر شروع کرد و نمایش‌های زیادی را با سوژه‌های مختلف به روی صحنه برد. نمایش «کمیته نان» مهمترین اثر لیلی عاج در سال‌های اخیر محسوب می‌شود که در سالن قشقایی تئاترشهر به روی صحنه رفت. با نگاهی به کارنامه کاری عاج او را نویسنده و کارگردانی پرکار در تئاتر می‌بینیم. او با اندوخته‌ای خوب به سینما آمد و در اولین فیلم سینمایی‌اش نام خودش را به عنوان

کارگردانی آینده‌دار مطرح کرد. جشنواره امسال یک کارگردان زن خوش‌آئینه را به مخاطبان معرفی کرد و این یکی از مهمترین اتفاقات جشنواره به حساب می‌آید. دیگر کارگردان زن جشنواره ناهید عزیزی بود که با فیلم «آه سرد» قدم به جشنواره گذاشت. عزیزی در چند پروژه سینمایی تجربه کار داشته و پس از کسب تجربه در سمت‌هایی مثل فیلمنامه‌نویس، بازیگردان و مشاور کارگردان، تصمیم گرفت تا فیلم خودش را بسازد.

عزیزی فارغ التحصیل کارشناسی سینما از دانشگاه سوره است و در مقطع کارشناسی ارشد ادبیات نمایشی خوانده و همین نشان می‌دهد که سینما را به خوبی می‌شناسد. «آه سرد» فیلمی جاده‌ای بود و ساخت چنین فیلم‌هایی سختی‌های مخصوص به خودش را دارد. فیلم با توجه به سبک هنری‌اش در جشنواره به چشم آمد و عزیزی هم توانست توانایی‌هایش در حوزه سینما را به رخ بکشد و جایزه ویژه هیأت داوران را مال خود کند.

درخشش کارگردانان فیلم اولی

اتفاق مهم جشنواره امسال حضور پرتعداد کارگردانان فیلم اولی بود. از میان ۲۲ فیلم اکران شده در بخش سودای سیمرغ جشنواره، ۱۰ فیلم متعلق به فیلمسازانی بود که اولین فیلم بلندشان را کارگردانی کردند. حدود نیمی از فیلم‌های امسال جشنواره را کارگردانان فیلم اولی ساختند و به رقابت با کارگردان‌های باسابقه‌ای مثل کیومرث پوراحمد، محمدحسین لطیفی و هادی مقدم‌دوست پرداختند.

توجه و میدان دادن به فیلمسازان جوان، اتفاق خوبی بود که در چهل و یکمین جشنواره فیلم فجر رقم خورد.

توجه به ظرفیت‌های بومی ایران

معمولا فیلمسازان علاقه زیادی به تهران دارند و بیشتر داستان‌هایشان در پایتخت و مناطق حاشیه‌ای آن می‌چرخد. اگر هم کسی بخواهد از مرکز فاصله بگیرد بیشتر به سمت جنگل‌های شمال یا مناطق تاریخی یزد و اصفهان می‌رود. در این میان بخش مهمی از ظرفیت‌های دیدنی شهرهای دیگر مورد توجه قرار نمی‌گیرد. هرچند در دو، سه سال اخیر توجه فیلمسازان به سمت مناطق کمتر دیده شده‌ای مثل سیستان و بلوچستان معطوف شده، ولی کمتر زاویه دوربین‌شان را به سمت زیبایی‌هایش چرخانده‌اند. امسال این اتفاق برعکس شد و فیلم «هوک» تمام تمرکزش را برای نشان دادن جلوه‌های زیبای سیستان و بلوچستان گذاشت. حسین ریگی، کارگردان فیلم نیز با انتقاد از پرداخت نامناسب سینما و تلویزیون از منطقه سیستان و بلوچستان این پرسش را مطرح کرد که چرا تصویر درستی از این شهر و مردمانش ارائه داده نمی‌شود؟ «هوک» قدم مهمی را در سینمای ایران برداشت و با انتخاب موقعیت جغرافیایی‌اش یک خرق عادت بزرگ انجام داد. اکران عمومی «هوک» فرصت مناسبی پیش خواهد آورد تا عموم مردم با سیستان و بلوچستان و ظرفیت‌های بالای این استان آشنا شوند. شاید همین فیلم بهانه‌ای باشد تا شهرهای مهجور و کمتر شناخته شده ایران مورد توجه فیلمسازان قرار بگیرد و مخاطبان را با این مناطق آشتی دهد.

درخشش انیمیشن ایران

انیمیشن «بچه زنگ» اکرانی موفقیت‌آمیز در جشنواره داشت و با استقبال خوبی از سوی منتقدان و تماشاگران مواجه شد. حضور یک فیلم بلند انیمیشن در میان فیلم‌های سینمایی اتفاق مهمی است که در جشنواره فیلم فجر افتاد. صنعت انیمیشن ایران در حال شکوفایی و رشد است و اگر سازندگان همین وضع کیفی را لحاظ کنند، انیمیشن‌های ایرانی در آینده وضعیت بسیار خوبی در اکران‌های داخلی و خارجی خواهند داشت. «بچه زنگ» با رجوع به داستان‌های

کهن فارسی، قصه‌های به روز را به مخاطب نشان می‌دهد و با داستانی سرراست و بدون لکنش مخاطب را با خود همراه می‌کند. «بچه زنگ» از همان شروع با جذابیت‌های بصری‌اش، چشم تماشاگر را خیره می‌کند و او را تا پایان روی صندلی می‌نشانند. «بچه زنگ» و دیگر انیمیشن‌های تولید شده در سال‌های اخیر نوید روزهای خوبی را در صنعت انیمیشن‌سازی می‌دهند. شاید در آینده‌ای نه چندان دور شاهد اکران انیمیشن‌های ایرانی در سطح جهانی باشیم؛ اتفاقی که الان دیگر خیلی دور از تصور به نظر نمی‌رسد.

فیلم‌های خوب دفاع مقدسی

جشنواره چهل و یکم، شاهد چند اثر خوب دفاع مقدسی بود. مهم‌ترین اثر مرتبط با دفاع مقدس، فیلم «غریب» با بازی بابک حمیدیان بود که به زندگی فرمانده شهید محمد بروجردی می‌پردازد. شهید بروجردی یکی از فرماندهان شاخص و بزرگ دفاع مقدس است و تا به حال اثری درخور درباره ایشان ساخته نشده و «غریب» ادای دینی نسبت به مسیح کردستان است. «غریب» در فرم و محتوا حرف‌های زیادی برای گفتن دارد و یکی از فیلم‌های خوب جشنواره بود. فیلم برشی از دوران فرماندهی شهید محمد بروجردی را در منطقه غرب در سال‌های ۵۸ و ۵۹ به تصویر می‌کشد و حرف‌های زیادی برای گفتن دارد. «اتاقک گلی»، «شماره ۱۰»، «سینما متروپل» و «گل‌های باورده» فیلم‌های دیگری با موضوع جنگ و مقاومت مردم هستند که در جشنواره حضور داشتند. در میان این فیلم‌ها «اتاقک گلی» و «سینما متروپل» به واسطه کارگردانی خوب و حساب شده‌شان بیش از بقیه به چشم آمدند.

حذف آرای مردمی

هر سال یکی از بخش‌های جذاب و هیجان‌انگیز جشنواره فیلم فجر، بخش انتخاب بهترین فیلم از نگاه مردم بود که شور زیادی را به جشنواره می‌آورد. سال گذشته به خاطر حاشیه‌های عجیب و غریبی که به وجود آمد این بخش را از جشنواره حذف کردند تا یکی از بخش‌های محبوب جشنواره کنار گذاشته شود.

در صورتی که امسال خیلی‌ها احتمال می‌دادند بخش مردمی به جشنواره بازگردد اما دبیر جشنواره اعلام کرد که به دلیل دیر آماده شدن بعضی فیلم‌ها نمی‌توان عدالت را برای اجرای آرای مردمی بخشی از جذابیت جشنواره را کم کرد. کاش مسئولان جشنواره، با تدبیری سیستم دیگری را جایگزین آن می‌کردند تا انتخاب مردمی در جشنواره برقرار باشد، هرچند قول داده اند بخش آرای مردمی از سال آینده دوباره به جشنواره بیاید.

«اتاقک گلی»

«شماره ۱۰»

«سینما متروپل»

و «گل‌های

باورده» فیلم‌های

دیگری با موضوع

جنگ و مقاومت

مردم هستند

که در جشنواره

حضور داشتند.

در میان این

فیلم‌ها «اتاقک

گلی» و «سینما

متروپل» به واسطه

کارگردانی خوب و

حساب شده‌شان

بیش از بقیه به

چشم آمدند.

یک جشنواره و پنج نکته مثبت و یک نکته منفی سینمای بومی و دفاع مقدس جان گرفت

احمد محمدتیریزی
رئیس‌معاون

چهل و یکمین جشنواره فیلم فجر با وجود تمام حرف و حدیث‌ها و مسائل پیش آمده به ایستگاه پایانی رسید و برندگانش را شناخت. جشنواره فیلم فجر در طول چهار دهه فراز و نشیب‌های زیادی را تجربه کرده و هر سال با استفاده از تجربیات گذشته به مسیر خودش ادامه داده است.